Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Historiae evangeliae libri quattuor - Cod. Aug. perg. 217

Iuvencus, Gaius Vettius Aquilinus

[S.l.], [9./10. Jahrh.]

Proba: Cento de fabrica mundi; prologus

urn:nbn:de:bsz:31-67026

Visual Library

Eius ut interitus descenderet unica proles.
Credentes dno uitae iunctura perenni.
Nec ds hunc mundum disquirere (diiudicare) iure seuero.
Iudicioque truci (saeui) terras expendere (iudicare) misit
Mitia sed populis se ueniant ut munera uitae.
Iamque ubi certa fides fuerit conplexa salutem
Non erit ulla illic anceps (dubia) cognitio (inuestigatio) iuris (legis).
(l. sed) At ubi donae procul fuerint & clarae medellae
Iam propria ipsorum mentem damnatio torquet.
Unica nam dni fuit his incognita prolis
Aduentum lucis miseri fugere superbi.
Et magis amplexi caecas tenuere latebras.
Sic quicumque malis mentem maculauerit actis.
Ad tenebras pecudis refugit ne lumine claro.
Sordida pollutae pateant contagia mentis.
At quicumque pie tenuit uestigia uitae
Ad medium (in praesentiam) properat lucemque nitescere gaudet.
Splendeat ut clarus uirtutis gloria factis
Inde galileam repetit seruator hiesus. XIIII
Praeteriens, sed forte uenit samaritida (s. ad) sychem.
Illic fundus (l. hereditas) erat. iacob (s. sub) nomine pollens.
Et puteus gelido demersus in abdita fonte.
Sederat hic rapido (uehementi) seruator anhelus (lassus) in aestu.
Discipulique escas mercantes moenibus urbis.
Passim dispersi solum liquere magistrum.
Moenibus egrediens samaritis femina uenit.
Hauritura cauis putei penetrabilibus undas.

llam deposcit potum sibi tradere xp̄s
·l· mirabile
Respondens mulier mirum mihi præcipies inquid
t tibi iudeo mulier samarttica potum.
Dis per nenis u&erum samcerittum iussa ministrem.
um seruator ait domini si munera nosses.
·l· si nosses
Et quis te sitiens pute alia pocula poscat.
u potius p&eres uiuam tibi tradere undam.
·l· poste
Illa sub hæc puteus gremium sinuatur in altum.
Ur ceus est nullus. nec sunt tibi uincula funis.
Unde igitur poteris undam mihi tradere uiuam.
um tu maior eris. nr̄i uir tutte parentis.
&
Hunc iacob enim puteum cum prole bibebat
t proprios huc sepe greges ad pocula duxit
Olli respondit mundi regnator ihs̄.
follacho
xistæ plene nullus saciabitur unda
Nam rursus siti&. sed nr̄i donec liquoris
rdorem seducent æt nec in secla bibendi.
Dulcia prouenient nr̄i cui pocula fontis.
abundantior
bergior inde fluit uitalis gratia fluctus.
Sed desiderium nr̄æ site capit undae
uocatus ·l· ab
xcitus ueniat tecum mox urbe marittus.
Coniugio sese mulier negat ēē reuinctam.
um sic prosequitur mentis perspector ihs̄
Feminæ uere dicis loqueris de coniuge uerbis.
am tu conubiis negaes iam quinq; uirorum
·l· in
Hunc alienæ super thalamorum uincula tollis
·l· ait
um mulier. sem̄ te certum est esse proph&am.
X Illi xp̄s ait latices de feminæ potum.

Sed nri istius uenerandum montis in arce
Praeceptum nobis quondam liquere parentes.
At uos in solymis orandum dicitis oris.
Talia dicenti mox talia reddidit ihs
En aderit tempus. montis cum uertice uri
Omnibus & solymis aberit ueneratio longe
Sed nunc certa salus iudeis surgit ab oris
Et nunc instantis cursus iam temporis urget
Cum ueri scm genitorem errore remoto.
Cultores iusti armati legibus orent.
Spiritus hi ac plena fides erit. & pater altus
Talia conquirit cultorum pectora terris
Illa dehinc. scimus quod xps nuntius orbi.
Aduentu proprio uitalia saecula panderit
Et tunc peccantum largus miserator ihs.
Se lumen terris xpm uenisse fatetur.
Etiam discipuli reduces stupuere magistrum h xii
Quod secreta illis poteretur femina uerbis. sacrata ill
Adproperans urnam mulier pro fonte reliquit
Et populum totis eduxit moenibus urbis
Omnia nam memorat sibi nunc sermone pph&e
Esse ea ipsa prius quaecumque ex ordine dicta
Tum propere xpm fusae petiere cateruae
Discipuli interea rogitabant sumeret escas
Ille satis sibi pulchrorum superesse ciborum
Respondit. sed tum mirantum discipulorum
Inter se occultis currebat sermo loquellis.

Vergite ergo occulos albentes cernite campos.

orte aliquis hic epulas dedit ante magistro.
rās ut merito satiatus respuat aescas.
lle sed internae cernens molimina mentis.
Hae mihi sunt aepulae. pectus satiabitur istud
si faciam magnitoris iussa per orbem
Quattuor his menses lateae ad primordia messis.
rugiferae aestatis certae super esse putatis.
Cunctaque maturam iam rura et poscere messem.
unc quicumque metet pulchri mercede laboris.
itaeque dehinc gaudebit fruge redundans
t sector accipiet messorum gaudia laetus.
Uos ego nunc misi grauidam succidere messem
uae non est uestro sulcis inserta labore
Uos aliena bonae ditabunt munera fruges
alibus et loquiis comitum dum pectora complet.
Ecce samaritum populi uenitre rogantes
xorantque illic geminos inpendere soles.
Hec iam femineis tantum concredere uerbis.
pros sed coram uirtus manifesta docebat.
Uenisset saecli quod iam seruator ihs.
amque galileae remeauerat in regionem
Quondam ubi fontanas uino mutauerat undas
egius hic iuuenis. cui natum morbus anhelo
Ardore extremis uitae torrebat in oris.
onperit ut xpm certo remeasse recursu.
Ad uolat et precibus sabolis pro sorte profusis
rabat celerer deposcens dona salutis
Iamque fides multos plebis fundauerat alte.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Ne prius ccdl&um nec tus traheretur accerbum.
Nr̃ adhcec · signis [s. cũ] persuadeat [s. uobis] omnia uirtus
Non erit ulla fides · sed perge & sospite uita
Aedibus in ur̃is dulcem conplectere natum
His uerbis fructum mox perceptura salutis.
Pulchrae fides · animum iacenti in pectore firmat.
Iamq; iter ingresso properantibus obuia seruis.
Nuntia fama uenit pueroq; inluminis oras.
Lumine de mortis subitam remeasse salutem
Ille ubi cognouit certum concurrere tempus.
Sancti xpi uerbis · seseq; domumq; [s. tradidit]
Concipiatam [l. comunicabat] plexus [acceperunt] fidei uenerabile donum
Forte dies epulis [s. ui] multos sociauerat unis. xum
Publica conductis qui uectigalia lucris
Professi [filii] recipiunt alieno nomine praedam.
Hos cum discipulis simul accipiebat ihs
Ecce pharisei occulto reprehendere risu.
Quo legis [s. eo] doctor conuiuia talia mir&
Ille sed inspiciens quid pectora saeua tenerent
Non inquit medicis opus est ubi fortia membra
Intemerata [l. incorrupta] salus uegitat [l. exercitat] uirtutis honore
Aegris sed merito miserans adhibenda medella est.
Discite nunc saltem iubeant quid uerba prophetae
Non ego sacra [l. sacrificia] magis quam mitia pectora quaero
Haec etenim [non] iustos ueni adtrahere uocantes.
Sed reuocare malos peccantum limine [s. de] gressus. a limine
Ecce sede numero mirantum munera xpi.

Unus iohannis querebat discipulorum
Cur ipsi legis ieiunia crebra tenerent
Nullaq; sub xpo plebes ieiunia ferret
Xps ad haec illi placido sic ore profatur
Quis sponsi laetis comitantur uota choreis
Non presente illo ieiunia tristia portant
Iamq; dies aderit cum sponsus turbine saecli
E medio comitum rapietur tristibus illis
Spondebunt animos lacrimis horrore ciborum
Quam stultum est rudibus ueteres subtexere pannos
Vestibus ut putris peior scissura patescat
Aut utribus calidum tritis committere mustum
Quis ruptis totum sequitur disperdere uinum
Sed rudibus rectum est utribus spumantia musta
Condere sic uinum conseruant fortia uasa
Talia tractanti perculsus pectora luctu
Ecce sacerdotum princeps procumbit adorans
Et sibi defunctam funus miserabile natam
Inplorat lacrimans certamq; uenire salutem
Defunctis etiam poscebat munera christi
Aut mora consurgens graditur seruator ihs
Progressi mulier sequitur uestigia seruans
Quam languore grauis bis senis labentibus annis
Corpebat fluxus macerans sine fine cruoris
Viribus abruptis et toto corpere fessam
Pectoris haec tacitam uoluebat credula mentem
Archana secumq; fide certa tenebat.

t languida concipiant animis ieiunia flentes.

Actutum fesso fuger& quod corpore tabis
xtremam xpi possit si tangere uestem.
haec ubi per populum summi pendenti a pepli
ila manu trepida tractauit. protinus illes
et causas morbi & credentia pectora cernens
oncessit celerem caelicum uoce salutem.
Accipe quod meruit fidei constantia munus
et mox restricti riguerunt sanguine uenę.
Postquam peruentum est ubi funera uirginis ingens xxii
langentis populi fremitus clangorque tubarum.
Ultima supraemę celebrabant funera pompę.
bscendant inquid tectis haec tristitia uris.
Namque puella iac& placido demersa sopore
efunctam r&ur flentum quam nescia plebes
Quod morte abreptam dixit dormire puellam.
edxps l&i uictor. uitaeque repertor
Frigentis dextram dignatus prendere dextra.
urgere mox iussit. miranda ad gaudia patris.
Inde reuertenti clamor se protinus offert. xxiii
aecorum pariter gressu labente duorum
Ollis xps ait. quid credunt pectora ura
uinca uirtute mea se redd& lumen cedentum
Olli firmato se credere corde fatentur.
unc xps fatur. credentes cernite lucem.
Hec cuiquam nostrum post haec edicite nomen
ixit sed maior per gaudia tanta uidentum
Ardor inexpl&us famam per cuncta ferebat
Talia dicentem fidentum turba reliquit. l requirit

xxiiii Offerturq; dehinc iuuenis cui rapta sonore
Demonis incursu fuerat substantia uocis
Ast ubi propulsus fugit de pectore demon·
Confestim sanae redierunt munera linguae
Talia mirantis populi stipante tumultu
Uallatus cernens sed milia tanta uirorum
Ingemitu truc; dominus cui pascua laeta
Innumerae tondent pecodes rectores aegenter
xxu Tunc ad discipulos depromit talia dicta·
Quam laetae segites ruris per terga patescunt
Sed rarus messor fruges superatur aceruo
Nam super est dominum segetis deposcere tantae
Ut sua rura uelit numero complere colentum
xxui Haec fatus populo & coram delecta seorsum
*Uortice conglomerat bisseno pectore coetu
Hos ubi delegit praeceptis talibus implet
Deuitate iter quod gentis perfidiosae
Et samaritarum fraudes uestigia calcant
labat Pergite qua patrii pecoris custodia labat
Pergentes uiro similem mihi sumite mentem
Ut uobis subigetur uirtutis demonis atri
Sca fides curamq; piam languoribus aptet
Haec uires nulla uobis mercede dabuntur
Et uos haec itaaliter gratuita impendite dona
Non cura sit gentiue domet possessio mentem
Nec uos nummorum subiget scelerata cupido
Congeminas uester nec placentis tegmina bina
* Bis sex consociat fidorum corda uirorum

II 443

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg